

دانشگاه اردن

معاونت پژوهش و فناوری

مدیریت ارتباط با جامعه و کارآفرینی

شیوه‌نامه اجرایی

فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه اردن

در جامعه و صنعت

مقدمه

این شیوه‌نامه به منظور برقراری ارتباط قوی و منسجم میان دانشگاه یا پژوهشگاه با بخش‌های جامعه و صنعت در همه حوزه‌های علمی، همچنین عملیاتی کردن یافته‌های اعضای هیئت علمی و آشنایی آنان با نیازهای واقعی صنعت و جامعه تدوین شده است. فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیئت علمی موسسه در جامعه و صنعت زمینه مناسبی را برای ارتقای توانمندی‌ها و مهارت‌های ایشان در کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازد. در طی فرصت مطالعاتی، عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی دولت یا غیر دولتی (شامل بخش‌های صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، خدماتی و کشاورزی) یا مراکز پژوهشی مرتبط با صنایع و رشته‌های فعال موسسه حضور می‌یابد. به منظور حفظ انسجام و جلوگیری از بروز مشکل در وظایف واحدهای سازمانی در موسسه باید ظرفیت اعزام اعضای هیئت علمی به گونه‌ای تعیین گردد که خللی به وظایف آموزشی و پژوهشی موسسه وارد نشود. دستورالعمل اجرایی حاضر پیرو ابلاغ شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت (مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۳۲۰۱ مورخ ۹۷/۶/۱۷) تدوین شده است.

ماده ۱. تعاریف و اختصارات

وزارت عتف: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مؤسسه: دانشگاه لرستان

هیئت علمی: آن دسته از اعضای هیئت علمی تمام وقت مؤسسه که دارای مدرک دکترا هستند.

صنعت: سازمان دولتی یا غیر دولتی فعال در بخش‌های آموزشی، تربیتی، اجتماعی، اقتصادی، صنعتی، تجاری و پژوهشی

واحد عملیاتی: بنگاه‌ها یا سازمان‌های فرهنگی و صنعتی، واحدهای پژوهش و توسعه، اقتصادی یا خدماتی دولتی یا غیردولتی که متقاضی حضور عضو هیئت علمی در زمینه تخصصی خاص در واحد خویش‌اند.

تبصره ۱. واحدهای عملیاتی غیردولتی یا خصوصی در صورتی واجد شرایط می‌باشند که مجوز فعالیت خود را از وزارتخانه‌های دولتی یا سازمان‌های تابعه کسب و یا وزارت عتف تفاهم‌نامه فی مابین با آن سازمان‌ها امضاء کرده باشد. همچنین واحد عملیاتی دارای بخش تحقیق و توسعه باشد و یا دارای آزمایشگاه، تجهیزات و امکانات مرتبط با برنامه فرصت مطالعاتی عضو هیئت علمی باشد.

تبصره ۲. شرکت‌های دانش‌بنیان با فعالیت مرتبط با تحقیقات عضو هیئت علمی و وابسته به موسسه نیز می‌تواند متقاضی میزبانی از عضو هیئت علمی باشند به شرط آنکه متقاضی برنامه تولید محصول دانش‌بنیان جدیدی در آن شرکت را ارائه دهد.

تبصره ۳. در انتخاب واحدهای عملیاتی، اولویت با سند چشم انداز دانشگاه بوده و فعالیت واحد عملیاتی در راستای مأموریت‌های دانشگاه و نیازهای اولویت‌دار استان باشد.

فرصت مطالعاتی: دوره حضور عضو هیئت علمی واجد شرایط مؤسسه است که در مدتی معین در واحد عملیاتی به پژوهش و مطالعه می‌پردازد.

ماده ۲. اهداف

- ۱-۲. کمک به افزایش شناخت اعضای هیئت علمی مؤسسه‌ها از فضای کار واقعی در جامعه و صنعت
- ۲-۲. تقویت ارتباط مؤسسه با جامعه و صنعت، همچنین گسترش همکاری‌های پایدار علمی و پژوهشی بین مؤسسه و واحد عملیاتی
- ۳-۲. استفاده مفید و مؤثر از امکانات، آزمایشگاه‌ها و تجهیزات واحدهای عملیاتی
- ۴-۲. جهت دهی به پژوهش‌های مؤسسه و گسترش دانش و فناوری کاربردی مورد نیاز جامعه و صنعت
- ۵-۲. انتقال و ترویج یافته‌های جدید دانش و فناوری مؤسسه به جامعه و صنعت با هدف ارتقای توان علمی و فنی واحدهای عملیاتی
- ۶-۲. کمک به رفع مشکلات علمی و تخصصی واحدهای عملیاتی
- ۷-۲. شناسایی مشکلات واحدهای عملیاتی از لحاظ تنوع و کیفیت محصول یا خدمات، قیمت، زمان تحویل و ... و طرح پیشنهاد و راهکار برای حل آنها
- ۸-۲. شناسایی فناوری‌های مورد نیاز^۱ و طرح پیشنهاد برای تدوین یا انتقال فناوری به واحدهای عملیاتی
- ۹-۲. مشارکت در سیاست‌گذاری و تعریف طرح برای اصلاح فرایندها و محصولات و توسعه پایدار اقتصادی کشور، مانند مصرف بهینه انرژی، ارتقای سلامت و ایمنی، و بهبود محیط زیست مردم.

ماده ۳. شرایط اجرای دوره فرصت مطالعاتی

- ۱-۳. درخواست عضو هیئت علمی به همراه برنامه مطالعاتی بر اساس الگوی مؤسسه
- ۲-۳. بررسی و تأیید درخواست عضو هیئت علمی در مجاری رسمی مؤسسه
- ۳-۳. هماهنگی با واحد عملیاتی برای انعقاد قرارداد یا تفاهمنامه پژوهشی بین مؤسسه و واحد عملیاتی
- ۴-۳. صدور حکم مأموریت و معرفی عضو هیئت علمی به واحد عملیاتی
- ۵-۳. حضور عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی تمام وقت (۵ روز کاری در هفته) یا پاره وقت (دست کم ۲ روز کاری در هفته) است.

۱-۶. واحدهای عملیاتی دولتی یا غیردولتی هسسد و وظایف و تعالیهائی اعلام شده برای اجرای فرصت مطالعاتی باید کاملاً علمی، پژوهشی و فناورانه باشد و مؤسسه انطباق آن با نیازهای بخش مربوطه و تخصص عضو هیئت علمی را تأیید کند.

تبصره ۴. مؤسسه باید تکالیف عضو هیئت علمی را در قبال مؤسسه در شرایط حضور، غیبت یا نیمه وقت بودن را به روشنی مشخص کند. همچنین چگونگی هدایت دانشجویان تعهد شده و روش تدریس توافق شده اعلام شود (مراجعه به فرم‌های مربوطه).

ماده ۴. ضوابط و شرایط متقاضی

۴-۱. رشته و تخصص عضو هیئت علمی با نیازهای واحد عملیاتی مرتبط باشد.
۴-۲. عضو هیئت علمی متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی می بایست در دو سال گذشته رکود علمی نداشته باشد.

۴-۳. دوره فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت برای اعضای هیئت علمی در دوره پیمانی دست کم ۶ ماه تمام وقت یا ۱۲ ماه نیمه وقت و در دوره رسمی آزمایشی ۳ ماه تمام وقت یا ۶ ماه نیمه وقت است.

تبصره ۵. بر اساس بندهای د ماده ۱۲ و ۱۴ آیین نامه استخدامی برای تبدیل وضعیت اعضای هیئت علمی که از ابتدای سال ۱۳۹۸ دوره پیمانی یا رسمی آزمایشی را آغاز می کنند گذراندن فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت الزامی است.

تبصره ۶. بر اساس صورتجلسه شماره ۷۰۵/در هیئت رئیسه دانشگاه در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۲ و نظر به درخواست و پیشنهاد معاونت محترم پژوهشی و فناوری مبنی بر مجوز همکاری مدیران اجرایی هیئت علمی با دستگاه های اجرایی استان، هیات رئیسه دانشگاه در راستای اهداف دانشگاه های نسل سوم و چهارم و به منظور رفع موانع و مشکلات کارآفرینی در استان و کشور و ضرورت ارتباط تنگاتنگ با بخش های مختلف صنعتی - خدماتی و اجرایی استان، مقرر نمود مدیران اجرایی توانمند هیات علمی دانشگاه می توانند فرصت مطالعاتی خود را به صورت پاره وقت و با حفظ وظایف آموزشی، پژوهشی و اجرایی و در قالب قوانین و مقررات، با حوزه های مختلف اجرایی استان همکاری نمایند.

تبصره ۷. اعضای هیئت علمی که سابقه کمتر از دو سال دارند، در صورت تأیید فعالیت علمی توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه در سال های استخدامی می توانند از فرصت مطالعاتی استفاده کنند.

تبصره ۸. در صورت موافقت گروه و دانشکده، به طور همزمان ۱۰ درصد (٪) از اعضای هیئت علمی در گروه می توانند به صورت تمام وقت و ۱۰ درصد نیز می توانند به صورت نیمه وقت از فرصت مطالعاتی صنعت و جامعه

استفاده نمایند در دوره‌های آموزشی که دارای تعداد عضو هیئت علمی کمتر از ۱۰ نفر می‌باشند، در یک بازه

زمانی واحد، حداکثر یک نفر می‌تواند از فرصت مطالعاتی استفاده نماید و برای کسر بیشتر یا مساوی ۰/۵ یک نفر محاسبه میگردد. همچنین در شرایطی که متقاضی نتواند جانشین آموزشی تعیین نماید، اولویت با روش نیمه وقت می‌باشد.

۴-۴. اعضای هیئت علمی دارای مرتبه علمی دانشیار و استادی نیز با گذراندن دوره‌های تمام وقت ۳ ماهه یا پاره وقت ۶ ماهه از مزایای تشویقی فرصت‌ها بهره‌مند می‌شوند. مؤسسه می‌تواند آیین‌نامه ترفیع خود را به گونه‌ای اصلاح کند که امتیازات مربوطه برای استادان و دانشیاران اعزام‌شونده به فرصت مطالعاتی در نظر گرفته شود.

۴-۵. برای استفاده مجدد از فرصت مطالعاتی (جز فرصت مطالعاتی الزامی در دوره‌های پیمانی و رسمی آزمایشی) می‌بایست دست‌کم ۵ برابر زمان دوره فرصت مطالعاتی قبلی از اتمام آن دوره گذشته باشد. مدت استفاده از مرخصی بدون حقوق نیز به این مدت اضافه می‌شود.

تبصره ۹. در موارد بسیار خاص، با تشخیص هیئت رئیسه در خصوص اینکه عضو هیئت علمی از تجربه کافی در صنعت و جامعه برخوردار است یا در رشته‌هایی که امکان فرصت مطالعاتی فراهم نباشد، مؤسسه شرایط جایگزین تعیین و اجرا می‌کند.

تبصره ۱۰. متقاضی در صورتی که مجری طرح‌های تحقیقاتی موضوع ارتباط با صنعت و جامعه (طرح برون دانشگاهی) خاتمه یافته و یا همکار طرح‌های کلان ملی با سایر دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها (حداکثر در دو سال منتهی به تاریخ تقاضای فرصت مطالعاتی و بعد از تاریخ استخدام)؛ با مشخصات ذیل باشد، مدارک و مستندات مربوطه را جهت بررسی امکان جایگزینی دوره فرصت مطالعاتی به مدیریت ارتباط با جامعه و کارآفرینی دانشگاه ارائه نماید. لازم به ذکر است که بررسی مشخصات طرح مورد نظر توسط شورای پژوهشی و همچنین اخذ تاییده نهایی در هیئت رئیسه دانشگاه الزامی است:

۱- جهت تبدیل وضعیت عضو هیئت علمی از پیمانی به رسمی آزمایشی، مجموع امتیازات پژوهشی قراردادهای خاتمه یافته مورد نظر بایستی بیش از حداقل امتیاز لازم جهت کسب یک پایه ترفیع سالیانه (مطابق تعهدات آموزشی، پژوهشی و اجرایی عضو هیئت علمی و بر اساس مصوبات جاری) باشد.
جهت تبدیل وضعیت عضو هیئت علمی از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی، مجموع امتیازات پژوهشی قراردادهای خاتمه یافته مورد نظر بایستی بیش از حداقل ۵۰ درصد امتیاز لازم جهت کسب یک پایه

ترفع سالیانه (مطابق تعهدات آموزشی، پژوهشی و اجرایی عضو هیئت علمی و بر اساس مصوبات جاری) باشد.

۲- برای متقاضی تبدیل وضعیت از رسمی-آزمایشی به رسمی-قطعی چنانچه طرح پژوهشی خاتمه یافته در دوره پیمانی انجام شده است، ولی امتیازات آن استفاده نشده باشد، امتیازات پژوهشی طرح مذکور برای دوره بعدی قابل استفاده است.

۳- امتیازات پژوهشی مورد استفاده در بند ۲، قابل استفاده برای دوره های بعدی و نیز اخذ پایه استحقاقی سالیانه و تشویقی نمی باشد.

تبصره ۱۱. همکاری (تمام وقت یا پاره وقت) با واحدهای پژوهشی داخل دانشگاه (به ویژه مراکز و پژوهشکده‌های تقاضامحور) و اجرای طرح‌های تقاضامحور دارای قرارداد با واحد عملیاتی مرتبط با این واحدها (در صورت ارائه مستندات و تأیید شورای پژوهشی)، می‌تواند به عنوان جایگزین فرصت مطالعاتی در نظر گرفته شود.

ماده ۵. الزامات متقاضی

۵-۱. در دوره‌های تمام وقت، حضور عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی تمام وقت است و در مشاوره و راهنمایی دانشجویان فعالیت می‌کند. در دوره‌های پاره وقت، واحد موظف به نصف تقلیل می‌یابد.

تبصره ۱۲. متقاضیان باید برنامه زمانبندی را طوری تنظیم نمایند که با برنامه درسی آنها تداخل نداشته باشد. برای کسانی که می‌خواهند از فرصت تمام وقت استفاده نمایند، طوری زمانبندی گردد که حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی در فرصت مطالعاتی به سر ببرند. چنانچه متقاضی بخواهد در نیمسال اول از فرصت مطالعاتی استفاده کند، بایستی مدارک تکمیل شده خود را حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به معاونت پژوهشی تحویل دهد و چنانچه متقاضی بخواهد در نیمسال دوم از فرصت مطالعاتی استفاده کند، بایستی مدارک تکمیل شده خود را حداکثر تا پایان آبان ماه به معاونت پژوهشی تحویل دهد. معاونت پژوهشی حداکثر یک ماه بعد از تحویل مدارک تکمیل شده (و ثبت شده در دبیرخانه معاونت)، نتیجه را به متقاضی اعلان نماید.

۵-۲. عضو هیئت علمی در دوره فرصت مطالعاتی مجاز به اشتغال در سازمان دیگری نیست.

تبصره ۱۳. عضو هیئت علمی مأمور به صنعت در دوره فرصت مطالعاتی، مجاز به اشتغال در سازمان دیگر یا گذراندن فرصت مطالعاتی دیگری (به طور همزمان) نیست.

- ۳-۵. ضروری است عضو هیئت علمی برنامه حضور خود را در واحد عملیاتی (که به امضای بالاترین مقام تصمیم‌گیری واحد عملیاتی رسیده باشد) اعلام کند و هر ماه پیشرفت کار خود را به معاونت پژوهشی مؤسسه گزارش دهد. در انتهای قرارداد نیز ارائه گزارش کامل الزامی است.
- ۴-۵. متقاضی می‌بایست در انتهای دوره دستاوردهای آن را به همراه راهکارها و پیشنهادهای اصلاحی برای بهبود امور و موضوعات مهم پژوهشی بر اساس مواد ۷ و ۸ شیوه‌نامه حاضر گزارش دهد.

ماده ۶. الزامات واحد عملیاتی

- ۱-۶. واحد عملیاتی موظف است در طول فرصت مطالعاتی امکانات و تسهیلات مورد توافق درج شده در برنامه پژوهشی عضو هیئت علمی را رسماً تأیید و تأمین کند. برنامه کاری فرصت مطالعاتی و نامه تأیید واحد عملیاتی از پیوست‌های قرارداد بین مؤسسه و واحد عملیاتی است.
- ۲-۶. واحد عملیاتی بر اساس مقررات داخلی خود به عضو هیئت علمی از طریق عقد قرارداد پژوهشی با مؤسسه حق تحقیق پرداخت می‌کند. مؤسسه از این نوع قراردادها بالاسری کسر نمی‌کند.
- ۳-۶. در صورت اعلام واحد عملیاتی به تأمین منابع مالی برای اجرای برنامه پژوهشی عضو هیئت علمی، در اسرع وقت برنامه ریزی و برای تأمین هزینه‌های اعلام شده اقدام کند. طبق قرارداد، عضو هیئت علمی ضمن رعایت ضوابط و مقررات مربوطه در پایان فرصت مطالعاتی حساب خود را تسویه می‌کند و موارد را به اطلاع مؤسسه خود می‌رساند.
- ۴-۶. واحد عملیاتی هیئت علمی را به منظور نشر نتایج تحقیقات عضو یا دریافت اطلاعات نوین فناورانه به سمینارها و کنگره‌های علمی بین‌المللی اعزام می‌کند. مقالات با توافق واحد عملیات چاپ می‌شود. در خصوص مالکیت فکری نتایج حاصل از پژوهش‌ها در طی این دوره بر اساس توافق بین مؤسسه و واحد عملیاتی تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱۴. واحد عملیاتی به عنوان وابستگی دوم یا در بخش تقدیر و تشکر، توسط متقاضی در کلیه نتایج چاپ شده می‌تواند ذکر گردد. ذکر اسامی افراد شاغل در واحد عملیاتی به عنوان همکار چاپ و نشر در نتایج حاصل از پژوهش‌های انجام شده دوره فرصت مطالعاتی در صورتی که اسامی ایشان در پیشنهادیه وجود داشته باشد، بلامانع است. همچنین اسامی همکاران در صورتی که نصف دوره مدت دوره سپری نشده باشد به درخواست متقاضی و تأیید واحد مربوط قابل تغییر است.

ماده ۷. امتیازات و اقدامات اجرایی مؤسسه

- ۷-۱. مؤسسه در خصوص هماهنگی با واحدهای عملیاتی و تأیید محل فرصت مطالعاتی اقدام اجرایی می‌کند.
- ۷-۲. مؤسسه حقوق و مزایای عضو هیئت علمی را مطابق با حکم استخدامی وی پرداخت می‌کند.
- ۷-۳. ضروری است مؤسسه دوره فرصت مطالعاتی را در زمره امتیازات کار اجرایی در نظر گیرد و در ترفیع، امتیازات اجرایی ارتقای مرتبه و سهمیه پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی اعضای هیئت علمی لحاظ نمایند.
- تبصره ۱۵. برای فرصت تمام وقت (۶ ماه) حداکثر ۲ امتیاز اجرایی و ۵ امتیاز تشویقی در محاسبه گزینش در نظر گرفته می‌شود. همچنین کسب امتیاز اجرایی از این بند باعث کاهش امتیازات مورد نیاز ترفیع سالانه عضو هیئت علمی خواهد شد و در محاسبه امتیازات اجرایی جهت ارتقا مرتبه مطابق آیین نامه لحاظ خواهد گردید.
- تبصره ۱۶. مدت دوره فرصت مطالعاتی در شرایط پاره وقت بر اساس میزان حضور عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی محاسبه می‌شود.
- ۷-۴. عضو هیئت علمی در طول دوره از حمایت‌ها و تسهیلات واحد عملیاتی متبوع بهره‌مند می‌شود.
- تبصره ۱۷. مؤسسه‌ها به صلاحدید در مدت فرصت مطالعاتی برای گسترش دوره‌ها از عضو هیئت علمی خویش پشتیبانی مالی می‌کنند.

تبصره ۱۸. واحد عملیاتی می‌تواند نسبت به عقد قرارداد پژوهشی با دانشگاه یا پرداخت مشاوره (که موارد آن در موافقتنامه دوره مشخص می‌شود) اقدام کند. هزینه ایاب و ذهاب و اسکان عضو هیئت علمی در طول دوره فرصت مطالعاتی بر عهده متقاضی می‌باشد.

ماده ۸. گزارش فرصت مطالعاتی

۸-۱. استفاده کنندگان از فرصت مطالعاتی موظف‌اند در پایان هر مقطع گزارش پیشرفت کار خود را به مؤسسه ارسال کنند و حداکثر ۳ ماه پس از پایان دوره مصوب فرصت مطالعاتی درباره فعالیت خود به طور جامع گزارش دهند.

۸-۲. گزارش‌های فرصت مطالعاتی در مؤسسه اعزام‌کننده بررسی و ارزیابی می‌شود. مواردی همچون انجام کار شاخص در طول دوره فرصت، برداشته‌های فنی و زمینه‌های همکاری و عقد قراردادهای بعدی به همراه افراد کلیدی

در واحد عملیاتی مربوطه، طراحی دوره‌های آموزشی تخصصی کوتاه مدت با همکاری واحد عملیاتی، چاپ مقاله یا ثبت اختراع مرتبط با موضوع صنعت، توصیه برای بهبود وضعیت مدیریت فنی و منابع انسانی و پیشنهاد اجرای طرح‌های پژوهشی از جمله معیارهایی است که مؤسسه اعزام کننده جزئیات آن را بررسی و درباره آن اعلام نظر خواهد کرد.

تبصره ۱۹. ارزیابی گزارش نهایی متقاضی بر اساس پیشنهادیه مصوب متقاضی و حصول به تعهدات مربوطه، پس از بررسی شورای گروه و شورای دانشکده، بر عهده شورای پژوهشی دانشگاه خواهد بود و در صورت لزوم نظر داور تخصصی نیز اخذ خواهد شد.

۳-۸. مقبول نبودن گزارش منجر به رد شدن دوره و محرومیت از فرصت مطالعاتی بعدی خواهد شد.

تبصره ۲۰. در صورت عدم تأیید گزارش نهایی، شورای پژوهشی می‌تواند دوره فرصت مطالعاتی را بدون استفاده از مزایای دوره، تمدید نماید تا متقاضی تعهدات فرصت را تکمیل نماید. برای آن دسته از متقاضیانی که برای آنها استفاده از فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت اجباری وجود ندارد، رد شدن در دوره فرصت مطالعاتی باعث عدم بهره‌مندی متقاضی از تشویق‌ها خواهد شد و از فرصت مطالعاتی بعدی نیز محروم خواهد گردید.

۴-۸. پس از پایان دوره فرصت مطالعاتی عضو هیئت علمی با تعریف پایان نامه‌های تحصیلات تکمیلی دانشجویان خود در خصوص نیازهای واحد عملیاتی شرایط را در واحد عملیات بهبود می‌بخشد.

۵-۸. مؤسسه نتایج حاصل از اجرای طرح را هر سال حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد در پایگاه اطلاعاتی معاونت پژوهش و فناوری (مپفا) بارگذاری می‌کند.

این شیوه‌نامه در ۸ ماده و ۲۰ تبصره در مصوبه اول نشست هیئت رئیسه دانشگاه لرستان به شماره ۷۲۲/در مورخه ۱۴۰۰/۰۴/۲۷ مورد بازنگری قرار گرفت و تا زمان بازنگری مجدد لازم الاجرا است.